

Boerderijnummer 5.2.272
Erfnaam woning Ten Brinke
Oudste vermelding 1926
Huidig adres Kemperweg 2-2a

Historie woning

De grond waarop tegenwoordig het constructiebedrijf ten Brinke is gevestigd was vroeger grotendeels heidegrond behorend tot het gemeenschappelijk bezit van de marke Elsen. Bij de verdeling van deze gronden in 1854 werd het een onderdeel van de boerderij De Keujer (5.2.240). In 1926 werd op dit perceel, toen nog eigendom van De Keujer, een werkplaats gesticht. Het was een houten keet die aan de andere kant van de Plasdijk tegenover het pand, nu aangeduid met Plasdijk 2 (5.2.335) kwam te staan (dus t.o.v. het huidige constructiebedrijf aan de overkant van rotonde).

Het begin van de smederij

In 1931 werd die werkplaats met een stukje grond aangekocht door de uit Enter afkomstige Herman ten Brinke, die er een smederij met winkeltje begon. Toen in 1943 de Herikerweg/Rijssenseweg werd verbreed en verlegd werd de smederij en winkel met wat grond aangekocht door de provincie, waarna de opstallen werden gesloopt. Ten Brinke stichtte toen iets noordelijker op hetzelfde perceel een nieuwe grotere smederij met winkel.

Op een ander deel van hetzelfde perceel werd in 1931 door de uit Enter afkomstige rijwielhandelaar en electricien Gerrit Jan Klein Nagelvoort een woonhuis met winkeltje annex

29-03-1932

Dat ging niet door

Dinsdag zou door Notaris Teesselink publiek geveild worden het Café Nagelvoort aan den driesprong te Elsen. Alles was gereed, notaris en publiek aanwezig, doch plotseling verscheen een gemachtigde, die kwam vertellen, dat de verkoop niet mocht doorgaan wegens failliet-verklaring van den verkooper. Onverrichterzake moest men weer aftrekken.

06-05-1932

Notaris Teesselink te Markelo zal op dinsdag 17 mei a.s. bij inzet en 31 mei bij toeslag, telkens des voorm. elf uur, in het Café Rotman o.d. Kemper te Elsen, krachtens art. 1223 B.W. publiek verkoopen:

Het door G.J. Klein Nagelvoort te Elsen bewoonde huis met smederij en het daarbij gelegen grond, groot circa 30 Aren, gunstig gelegen te Elsen aan het gelegen te Elsen aan het kruispunt v.d. wegen Markelo-Rijssen en Rijssen-Goor. Aanvaarding de betaling 1 juli a.s.

02-06-1932

Afloop veiling

Ten overstaan van notaris Teesselink alhier werd geveild krachtens art. 1223 B.W. het pand, bewoond door G.J. Klein Nagelvoort te Elsen en bestaande uit nieuw gebouwde smederij en verlofzaak met nevengebouwen, te samen groot 30 Aren. Het pand liep op slag voor de som van f. 3100 voor rekening van den heer B.J. Meengs alhier en is gegund. In 1930 kostte deze nieuwbouw met gemelde grond in totaal circa f. 9000.

café gesticht. Nog geen twee jaar later verkocht hij zijn bedoeninkje aan de toenmalige notarisklerk B.J. Meengs. Deze verkocht in 1937 het erf aan de provincie Overijssel ten behoeve van de nieuwe weg en het huis annex winkel/café aan de uit Rijssen afkomstige joodse familie Heyman. In de oorlog werd de leden van deze familie gedwongen te vertrekken om uiteindelijk afgevoerd te worden naar Duitse concentratiekampen, waar allen zijn overleden.

Bij het huis in Elsen is in 2010 een herdenkingsplaquette geplaatst ter nagedachtenis aan de familie Heyman.

22-5-1950

Inzate

Ten overstaan van de notarissen Zonneville te Enschede en Teesselink te Markelo werd alhier ingezet een huis en erf aan de Viersprong te Elsen, groot 0.18.10 H.A. (eigendom van de erven D. Heymans) geschikt voor café met garage of werkplaats.

De hoogste bieder was de smid H. ten Brinke te Elsen voor f 3000. Toeslag op 2 juni.

3-6-1950

Veiling woonhuis

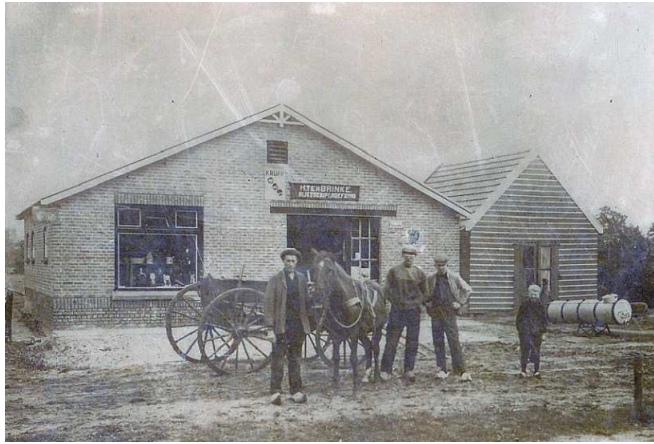
Namens de erven D. Heymans werd vrijdag door de notarissen Teesselink alhier en Zonneville te Enschede publiek geveild een huis met erf, verlofzaak en bergplaats, gelegen aan de Viersprong te Elsen. Het perceel, dat was ingezet op f 3000,-, werd afgemijnd voor rekening van de heer H. ten Brinke, smid te Elsen, voor de som van f 6100,-. Na beraad gegund aan de koper.

In 1944 werd B.J. Breukink de eigenaar van het huis.

Na de oorlog werd in 1950, in het kader van het rechtsherstel van joodse eigendommen, het bezit overgedragen aan de heer Cohen, de bewindvoerder voor de voormalige familie Heyman. Cohen verkocht het huis vervolgens via een veiling door aan de familie Herman ten Brinke.

De bovengenoemde smederij werd nogmaals verplaatst, nu naar een werkplaats behorend bij het huis.

Constructiebedrijf H. ten Brinke en Zn

Smederij met winkel van ten Brinke

In de vijftiger jaren van de vorige eeuw werd de bestaande smederij van Herman ten Brinke verder uitgebouwd. Herman's zoon Jan ten Brinke kwam in 1966 in de zaak. Hij kreeg daaropvolgend de leiding. Zijn broer Henk werd naderhand, rond 1970, ook medeëigenaar. Vader Herman bleef tot ongeveer 1975 bij de firma. Het bedrijf ontwikkelde zich voorspoedig o.a. doordat men ook landbouwwerktuigen ging verkopen en repareren. Er waren uitbreidingen in 1967 en 1978. Toen de agrarische wereld midden jaren tachtig massaal overging naar grote schuren en stallen, ging de Firma ten Brinke zich toeleggen op de constructie daarvan. Het Constructiebedrijf Ten Brinke ontstond. Omstreeks 1985 ging Jan's broer Henk het bedrijf daadwerkelijk meebesturen.

In 1990 en 1993 vonden er weer uitbreidingen plaats van het bedrijf dat in de hoogtijdagen 20 man personeel in dienst had. Het bedrijf levert aan de bouw, de industrie, maar ook aan particulieren. Men ontwerpt en produceert o.a. staalconstructies, dak- en wandsystemen, hekwerven en trapconstructies.

Jan ten Brinke bleef tot 2002 in het bedrijf. Henk ten Brinke werd in 2012 opgevolgd door zijn zoon Wilco.

David Heyman uit Rijssen ventte met textiel in Elsen en omgeving en was dus in die buurtschap alom bekend toen hij daar in 1937 kwam wonen. David en z'n vrouw begonnen een textielwinkeltje, zetten het bestaande cafeetje voort en leverden voorts hand- en spandiensten in de buurt. Het echtpaar kreeg drie kinderen en had ook schoonmoeder Goudsmit inwonen. Omdat hij paard en wagen had mocht hij – op eigen verzoek – tijdens de oorlog, tegen betaling, meehelpen bij de aanleg van de nieuwe Heriker- en Rijssenseweg. In diezelfde periode was de nabijgelegen Volkshogeschool Diependaal bezet door de Duitsers. Voor de "Erholung" verbleven daar toen ook een groep jonge Duitse dames. Toen die op een bepaald moment de plaats passeerden waar David aan het werk was, vroegen ze hem of ze een eindje met hem mochten meerijden. David had daar niet veel zin in en reageerde met de opmerking: "Ik wil geen stromt op mijn wagen". De dames bleken de strekking hiervan begrepen te hebben; ze waren zeer beledigd en meldden het voorval aan de commandant die er voor zorg droeg dat David nog dezelfde dag werd opgepakt en weggevoerd.

Bewoners:

► Rond 1931 was rijwielhandelaar en electricien Gerrit Jan Klein Nagelvoort uit Enter de eerste bewoner van het door hem gestichte woonhuis, waarbij ook een winkeltje en een café behoorden.

► Omstreeks 1932 kwam hier de joodse manufacturer David Heyman met zijn familie wonen. David woonde hiervoor in Rijssen en ventte met textiel in Elsen, waardoor hij in de buurt bekend was. Hij begon in Elsen een textielwinkeltje en had daarnaast het café. De in Rijssen geboren David Heyman (1902-1942) was in 1930 in Kampen getrouwd met Leentje Goudsmit (1899-1943). Zij brachten de in Rijssen geboren zoon Izaäk (1931-1943) mee. In Elsen werden, na een levenloos kind, geboren: Aaltje Heyman (1935-1943) en Hanna Louise Heyman (1940-1943). Bij de familie was inwonend David's schoonmoeder de in Diepenheim geboren Leentje Aaltje Goudsmit-Nijstad (1868-1943).

In de oorlog, in 1942, werd David Heyman opgepakt en weggevoerd. Hij overleed op 9 juli 1942 in kamp Mauthausen in Oostenrijk. In april 1943 werden ook de andere leden van het gezin gedwongen te vertrekken. Via kamp Vught belandden Leentje en haar kinderen in kamp Westerbork, waarna zij werden afgevoerd naar het vernietigingskamp Sobibór in Oost-Polen. Direct na aankomst aldaar op 2 juli 1943 werden zij van het leven beroofd. Leentje's moeder was aldaar al op 14 mei 1943 overleden.

► Van ca. 1944 tot 1951 verbleef in huize "Heyman" het gezin van Berend Jan Breukink, afkomstig van de Bé op de Borkeld (Marckelo 1.4.070). Berend Jan Breukink (1913-1987) was in 1934 getrouwd met Gerritdina Lammerdina van de Burg (1914-2000), toen afkomstig uit Enter. Wonend op de Bé hadden zij 3

kinderen gekregen: Hanna (*1934), Gerda (1936-1973) en Dinie (*1941). In Elsen werden geboren: Benny (*1945) en Jootje (1947-1955). Het gezin verhuisde omstreeks 1951 naar de gemeentewoning Kemperweg 5 (5.2.274) om in 1954 terug te keren naar de Bé. Daar werd in 1958 nog dochter Joke geboren.

Izaak Heyman (*1931), moeder Leentje Heyman-Goudsmid (*1899), grootmoeder Aaltje Goudsmid-Nijstad (*1868) en op schoot schoot Aaltje Heyman (*1935)

► Volgende bewoner en eigenaar in 1951 was Herman ten Brinke die daarvoor aan de overkant op het erf van “Jèèntenjenneke” in een deel van de woning inclusief kookhuis had gewoond (5.2.335). Hij verplaatste ook zijn daar nabij gelegen

28-9-2010: Onthulling herdenkingsplaquette fam. Heyman door mevr. Jacobs, niet van de familie

smederij naar zijn nieuwe woonplaats. Herman ten Brinke (1906-2002) en echtgenote Gerridina Willemina Jansen (Dina, 1909-1995) brachten 4 kinderen mee: Hermina (Minie, (1941-2014) die in 1966 zou trouwen met Dirk van de Wilt uit Vinkeveen en aanvankelijk in Zeist ging wonen om zich uiteindelijk in Ede te vestigen, Jan (*1944) die opvolger op het bedrijf werd en hier is blijven wonen, Herman (*1945) die in 1969 trouwde met Gerrie Plumiers in Enter en Hendrikus (Henk, *1948) die in 1970 medeëigenaar van het bedrijf werd, in 1974 trouwde met Trijntje Riezebos uit Genemuiden en in Rijssen ging wonen. Henk's zoon Willem (Wilco, *1982) werd omstreeks 2012 de opvolger op het bedrijf.

► Jan ten Brinke (*1944) trouwde in 1978 in Nunspeet met Berta Kluienaar uit diezelfde plaats. Wonend in Elsen kregen zij 2 kinderen: Janneke (*1980) die in 2004 trouwde met Bert Wessels en in Rijssen ging wonen en Gerlinde (*1983) die in 2011 trouwde met Wouter Wiersema en naar Uithuizen (Gr.) is vertrokken. De familie Jan ten Brinke verhuisde in 2009 naar Rijssen. Sindsdien wordt het woonhuis Kemperweg 2A verhuurd.

► Nadat de familie Ten Brinke was vertrokken was de eerste huurder de Turkse-Nederlandse familie Yilmaz - Van der Veer uit Deventer.

Huidige complex van de Fa. ten Brinke

► Eind 2011 kwamen hier vanuit Goor wonen de familie Bud Weernink (*1975) - Silvia Kingma (*1978). Begin 2013 ging de familie terug naar Goor.

► Vanaf februari 2013 is de familie Oonk de huurder. De familie woonde hiervoor in Markelo-dorp. De oorspronkelijk uit Enschede afkomstige Richard Oonk (*1964) en zijn Markelose echtgenote Fea Ekkel (*1958) kwamen hier naar de Kemperweg evenals een zoon van Richard genaamd Rik (*1996) die meeverhuisde.

De familie heeft het eigen reclamebureau AAA Reclame.